

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 października 2018 roku Sąd Rejonowy w Grójcu nakazał pobrać od J. F. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grójcu kwotę 925 złotych tytułem należnej opłaty sądowej od pozwu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia:

Wyrokiem z dnia 2 października 2018 roku Sąd Rejonowy w Grójcu oddalił powództwo J. F. przeciwko H. D. – P., M. W., M. F. i P. F. o zakaz naruszeń i wykup gruntu. Na etapie rejestracji pozwu, omyłkowo nie została od powódki pobrana opłata sądowa od pozwu w kwocie 925 złotych. Zatem w orzeczeniu kończącym postępowanie Sąd nakazał pobrać tę opłatę od powódki, jako od strony przegrywającej sprawę.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 98 k.p.c. w związku z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła J. F., zaskarżając je w całości. Zarzuciła, że Sąd nie wezwał jej do uzupełnienia braków fiskalnych pozwu poprzez uiszczenie opłaty, co spowodowało, że nie wiedziała, że koszty postępowania będą tak wysokie. Gdyby została wezwana do uiszczenia opłaty od pozwu w takiej wysokości, to nie kontynuowałaby postępowania.

Wskazując na powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i nieobciążanie jej kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, mimo wskazania przez Sąd pierwszej instancji w jego uzasadnieniu wadliwej podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Postępowanie w sprawach cywilnych ma w zasadzie charakter odpłatny.

Jedynie w sprawach o szczególnym charakterze, wyjątkowo istotnych społecznie albo ważnych dla samych stron stosunków cywilnoprawnych (np. o alimenty), albo w odniesieniu do niektórych podmiotów, państwo wprowadza ustawowe zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych bądź umożliwia uzyskanie takiego zwolnienia na podstawie orzeczenia sądu. W świetle art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz.300) pozew podlega opłacie sądowej. Wysokość opłaty sądowej od pozwu w sprawach majątkowych wynosi 5% wartości przedmiotu sporu (por. art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Zatem skoro w sprawie niniejszej wartość przedmiotu sporu wynosiła 18.500 zł (pismo powódki, k.16) opłata od pozwu wynosi 925 zł.

Zgodnie z art. 10 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie. Nieuiszczenie opłaty przy wniesieniu pisma do sądu nie stanowi podstawy do odmowy jego przyjęcia lub pozostawienia go bez biegu, lecz winno uruchomić postępowanie zmierzające do zapewnienia uiszczenia przez stronę należnej opłaty. Postępowanie to sprowadza się do wydania przez przewodniczącego zarządzenia wzywającego stronę do uiszczenia opłaty na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. pod rygorem zwrotu pisma (jak w przypadku pozwu) lub jego odrzucenia. Jeżeli pomimo nieuiszczenia opłaty pismu zostanie nadany bieg (jak w sprawie niniejszej), pismo chociaż nieopłacone należycie nie podlega zwrotowi ani odrzuceniu. W takim przypadku zastosowanie znajduje art. 130³ § 2 k.p.c. W świetle tego przepisu jeżeli obowiązek uiszczenia lub uzupełnienia opłaty powstał na skutek rozszerzenia lub innej zmiany żądania, z innych przyczyn niż wymienione w § 1 art. 130³ k.p.c. , albo po wysłaniu odpisu pisma innym stronom, a w braku takich stron - po wysłaniu zawiadomienia o terminie posiedzenia,

przewodniczący wzywa zobowiązanego do uiszczenia należnej opłaty w terminie tygodnia, a jeżeli mieszka on lub ma siedzibę za granicą i nie ma w kraju przedstawiciela - w terminie nie krótszym od miesiąca. W razie bezskutecznego upływu terminu sąd prowadzi sprawę bez wstrzymywania biegu postępowania, a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu. Zatem w sytuacji zaniechania przez przewodniczącego wezwania powoda do opłacenia pozwu, któremu nadano bieg i jego nieopłacenia w toku postępowania ostatecznie o opłacie od pozwu sąd orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę według zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Powódka wniosła do sądu pozew, któremu nadano bieg i pozew ten nie został opłacony w toku postępowania, wobec powyższego zasadnym było orzeczenie o obowiązku uiszczenia opłaty od pozwu w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Skoro powódka przegrała sprawę to stosownie do treści art. 98§1 k.p.c. w zw. z art. 130³ §2 k.p.c. obowiązana jest uiścić opłatę od pozwu wynoszącą 925 zł. Bez znaczenia jest przy tym podnoszona przez skarżącą w zażaleniu okoliczność, iż powódka wnosząc sprawę do sądu nie wiedziała jaka wysoka okaże się opłata od pozwu oraz jej deklaracja, iż wiedząc o wysokości opłaty nie kontynuowałaby postępowania.

Z tych względów zażalenie jako nie zawierające uzasadnionych podstaw faktycznych oraz prawnych, stosownie do treści art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

J. K.